



Globalizacja i regionalizacja w stosunkach międzynarodowych

Wykład 2 – Cechy charakterystyczne i periodyzacja globalizacji

**Prof. dr hab. Stanisław Kowalczyk
Instytut Rynków i Konkurencji
KNOP SGH**



Periodyzacja globalizacji

- procesy globalizacyjne zaczęły rozwijać się już w starożytności, ale przebiegały bardzo powoli. (J. Kukułka)
- korzenie globalizacji tkwią w XIX wieku. (R. Kuźniar)
- początki globalizacji należy datować na okres 30-40 lat wstecz. (Maria de Monserrat Llario)

Wszystkie cytaty pochodzą z jednej pracy pt. *Oblicza procesów globalizacji*
Pod red. M. Pietrasia



Etapy globalizacji – ujęcie klasyczne (3 etapy)

Etap I:

koniec XV- początek XIX w. — epoka wielkich odkryć geograficznych;

Etap II:

początek XIX w.- II wojna światowa — rewolucja przemysłowa, stworzenie światowego systemu kolonialnego;

Etap III:

Od połowy XX w. — porozumienia handlowe, organizacje międzynarodowe, gospodarka oparta na wiedzy, Internet



Etapy globalizacji – ujęcie klasyczne (5 etapów)

Etap I:

koniec XV - druga połowa XVII w. — epoka wielkich odkryć geograficznych

Etap II:

XVII - XVIII w. — walka o kolonie i stworzenia światowego systemu kolonialnego

Etap III:

XVIII - początek XX w. — rozwój stosunków kapitalistycznych i stworzenie światowego systemu kapitalistycznego na zasadach internacjonalizacji kapitału

Etap IV:

1914-1945 r. — okres Pierwszej i Drugiej Wojny Światowej

Etap V:

Od drugiej połowy XX w. — szybki rozwój globalizacji opartej na zasadach nowych środków komunikacji i rewolucji informacyjnej



Periodyzacja globalizacji (J.A.Scholte) - 1

1. Okres. Zwiastuny globalizacji - do XIX wieku

- ponadnarodowe kontakty starożytnych Greków i Rzymian,
- starożytne waluty,
- banki i domy składowe włoskich miast-państw,
- początki transplanetarnych relacji od połowy XV wieku,
- początki kapitalizmu,
- brak globalnych związków



Periodyzacja globalizacji (J.A.Scholte) - 2

Okres. 2. Faza początkowa globalizacji – do połowy XX wieku

- pierwsze środki ponadterytorialnej łączności, telegraf (1837), telefon (1876), radio (1899),
- rozwój podróżowania,
- międzynarodowe rynki towarowe,
- powstanie marketingu,
- globalizacja pieniądza i finansów,
- prototypowe organizacje globalne – banki, kompanie górnicze, firmy rolnicze,
- pierwsze regulacje transplanetarne – komunikacja, usługi pocztowe, myślenie i świadomość globalna),

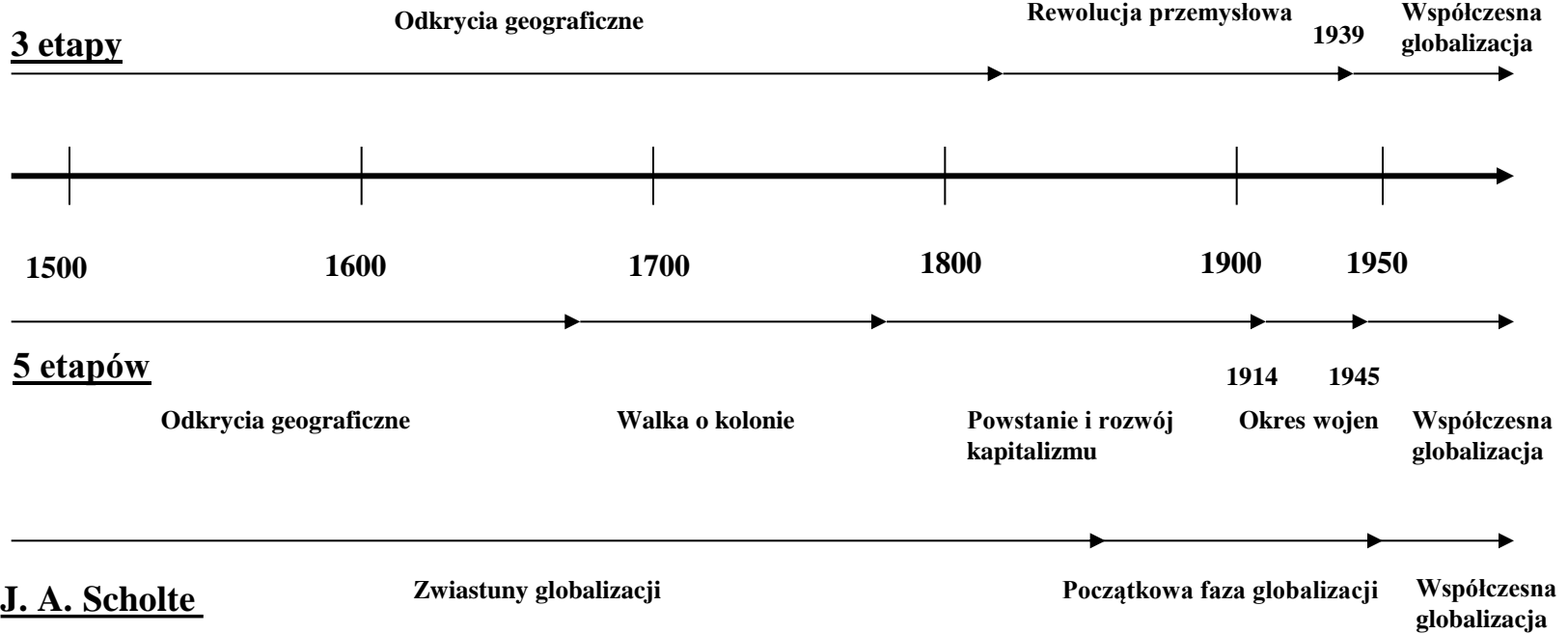


Periodyzacja globalizacji (J.A.Scholte) - 3

Okres. 3. Współczesna przyspieszona globalizacja - od połowy XX wieku

- komunikacja satelitarna,
- Internet,
- globalne sieci podróży,
- korporacje transnarodowe,
- agencje globalnego rządzenia – ONZ, OECD, UE,
- globalizacja produkcji, rynków i finansów oraz pieniądza.

Periodyzacja globalizacji





Periodyzacja globalizacji

**Globalizacja wszechobecna stała się jednak dopiero w
ostatnim ćwierćwieczu XX wieku**



Cechy charakterystyczne globalizacji

1. powstanie globalnego rynku finansowego
2. rozwój handlu międzynarodowego
3. gwałtowny wzrost przepływów BIZ
4. zdominowanie ekonomii globalnej przez KTN
5. geograficzne zaburzenia łańcucha wartości dodanej
6. powstanie gospodarki opartej na wiedzy
7. powstanie czwartego sektora gospodarki (informacja)
8. brak globalnego suwerena (redefinicja znaczenia państwa)
9. unifikacja gospodarki, kultury, wzorców zachowań, konsumpcji



Dialektyka globalizacji

Jednoczesność zjawisk i procesów przeciwstawnych

- globalizacja – fragmentyzacja
- integracja – dezintegracja
- globalizacja – regionalizacja
- homogenizacja – dyferencjacja
- globalność – lokalność



Źródło: <http://onphoto.net/?id=472242>

Dziękuję za uwagę